

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

رسالت
علیهما الصلوة
والتسلیمة

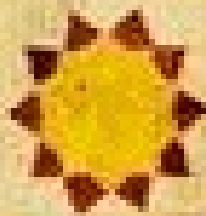
www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

چهل حدیث لک

فضائل

امام رضا

علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث در فضائل امام رضا علیه السلام

نویسنده:

موسسه نشر حدیث اهل البیت علیهم السلام

ناشر چاپی:

معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چهل حدیث در فضائل امام رضا (ع)
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۸	حدیث ۰۱
۹	حدیث ۰۲
۹	حدیث ۰۳
۹	حدیث ۰۴
۹	حدیث ۰۵
۱۰	حدیث ۰۶
۱۰	حدیث ۰۷
۱۰	حدیث ۰۸
۱۰	حدیث ۰۹
۱۱	حدیث ۱۰
۱۱	حدیث ۱۱
۱۱	حدیث ۱۲
۱۱	حدیث ۱۳
۱۲	حدیث ۱۴
۱۲	حدیث ۱۵
۱۲	حدیث ۱۶
۱۳	حدیث ۱۷
۱۳	حدیث ۱۸
۱۳	حدیث ۱۹

۱۳	حدیث ۲۰
۱۴	حدیث ۲۱
۱۴	حدیث ۲۲
۱۴	حدیث ۲۳
۱۴	حدیث ۲۴
۱۵	حدیث ۲۵
۱۵	حدیث ۲۶
۱۵	حدیث ۲۷
۱۵	حدیث ۲۸
۱۶	حدیث ۲۹
۱۶	حدیث ۳۰
۱۶	حدیث ۳۱
۱۶	حدیث ۳۲
۱۷	حدیث ۳۳
۱۷	حدیث ۳۴
۱۷	حدیث ۳۵
۱۷	حدیث ۳۶
۱۷	حدیث ۳۷
۱۸	حدیث ۳۸
۱۸	حدیث ۳۹
۱۸	حدیث ۴۰
۱۹	پاورقی
۱۹	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

چهل حدیث در فضائل امام رضا (ع)

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث در فضائل امام رضا علیه السلام / تدوین موسسه نشر حدیث اهل البیت علیهم السلام؛ با همکاری خانه کتاب ایران مشخصات نشر: [تهران]: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور فرهنگی، انتشارات، ۱۴۱۵ق. = ۱۳۷۴. مشخصات ظاهری: ۷۶ ص. ۲۰/۸X۵/۸س.م. فروست: (چهل حدیث ۹) یادداشت: کتابنامه: ص. ۷۶ - ۷۵؛ همچنین به صورت زیرنویس موضوع: اربعینات -- قرن ۱۴ موضوع: علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۲۰۳ - ۱۵۳ ق. -- احادیث موضوع: احادیث شیعه -- قرن ۱۴ شناسه افزوده: موسسه نشر حدیث اهل البیت علیهم السلام شناسه افزوده: ایران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. معاونت امور فرهنگی شناسه افزوده: خانه کتاب ایران رده بندی کنگره: BP۱۴۳/۹/ج ۹۲. ۹ ش ۱۳۷۴ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۸ شماره کتابشناسی ملی: م ۷۴-۵۹۵۲

مقدمه

السلام علی غوث اللهفان و من صارت به أرض خراسان، خراسان، السَّلَامُ عَلَی قُرَّةِ عَیْنِ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِیْنَ، السلام علی البهجة الرضویة و الأخلاق الرضیة و الغصون المتفرعة عن الشجرة الأحمدیة [۱]. سلام بر فریادرس پریشان دلان و (سلام) بر آن که به وجود او سرزمین خراسان، خراسان گشته است، سلام بر روشنی چشم فاطمه سرور زنان جهانیان، سلام بر آن خشنودی رضوی و آن شاخسار های برآمده از درخت احمدیه. [صفحه ۴] بسم الله الرحمن الرحیم شیعه مفتخر است که همواره فرا راه خویش چراغ‌هایی نورافشان دارد که مسیر تاریک و ظلمانی زندگانی را بر او روشن می‌نماید و وی را از لغزش در گردابهای ضلالت رهایی می‌بخشد. از آن جایی که خداوند زمین را از حجت خویش خالی نساخته و نمی‌سازد، لذا پس از خاتم انبیاء حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله، درهای یگانه‌ی امامت را برای هدایت و راهنمایی بشر برگزیده است و هر کدام در دورانی خاص نورافشانی نموده و برنامه‌ی الهی خویش را اجرا ساخته‌اند. [صفحه ۵] در تاریخ درخشان شیعه این امر به وضوح دیده می‌شود که امامان پاک نهاد و برگزیده‌ی الهی هر کدام، با مأموریتی ویژه و تعیین یافته از جانب حق متعال به تربیت علمی و عملی و دستگیری شیعه پرداخته‌اند. تا کنون که دوران امامت و عصر غیبت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف است؛ آن وجود مبارک به عنوان سکاندار عالم هستی، خورشید وجودش رشد دهنده‌ی جهان و جهانیان و به ویژه رشد دهنده‌ی انسانهای طالب کمال است، هر چند که حضرتش در غیبت و نهان زیستی به سر می‌برد، اما به تعبیر روایات گر چه این خورشید نور آفرین در ورای ابر غیبت به سر می‌برد، ولی باز وجود مبارکش سبب رشد و تعالی است. باری غرض از نگاشتن چنین حقایقی این است که تا بیان تذکاری باشد نسبت به فضائل و کرامات نعمت عظمای الهی یعنی وجود قدیس حضرت ابوالحسن علی بن موسی الرضا علیه الاف التحیه و الثناء، آن نعمتی که فضائلش به شماره در نمی‌آید و خداوند آن وجود ذی جود را نصیب شیعیان این مرز و بوم، شیعه خانه‌ی [صفحه ۶] اهل بیت سلام الله علیهم گردانیده است. آری عقلها به هنگام توصیف حضرتش را به جایی نمی‌برد و قلم از نگاشتن باز می‌ایستد؛ و ما را نشاید که به توصیف این ادب یافتگان الهی بپردازیم، جز این که به بیان توصیف اینان از گفتار الهی و یا از گفتار خود این بزرگواران بسنده نماییم و این توصیف‌ها خود، ما را به باوری عمیق معترف می‌گرداند و دلها مان را آکنده از ولاء و محبت شان می‌سازد. چه نیکو است که در این مجال کوتاه نظری گذرا به گوشه‌ای از زندگی پربار و احیاگر آن امام همام داشته باشیم، چرا که آن حضرت دارای ابعاد گوناگونی بوده‌اند. در بعد علمی آن چنان مدعیان دروغین را رسوا می‌ساختند که همگان انگشت تحیر به لب می‌گزیدند. این نکته را در مباحثات و جلسات مناظره‌ای که مأمون به زعم باطل خویش جهت خرد

ساختن مقام علمی آن حضرت به راه می‌انداخت به خوبی می‌توان دید. اما آن چنان که روایات شیعه بعد علمی این امام الهی را تصویر می‌کنند، حضرت رضا صلوات الله علیه سرپای وجودش را [صفحه ۷] توحید فرا گرفته و آن چنان با تمام وجودش در آمیخته بود که به گاه سخن در این وادی، تمامی مکاتب، مات و متحیر معارف توحیدی حضرتش گردیده‌اند و بسیاری از مدعیان علم، چون راه نورانی معارف شان را نپیموده‌اند به طریق هلاکت و ضلالت افتاده‌اند. در عصر حضرت رضا صلوات الله علیه دگر بار احیاء علوم الهیه را به گواه تاریخ نظاره گر هستیم که امام علیه‌السلام نه تنها در زمینه‌ی معارف توحید حرکت عظیمی داشته بلکه در جهت تربیت اصحاب خویش، آن حضرت آن چنان مزین به زیور اخلاق بود که ما در بخشی از روایات موجود در این مجموعه می‌خوانیم که دوست و دشمن در برابر خوی آسمانی و رفتار ملکوتی آن حضرت سر تعظیم فرود آورده و موافق و مخالف شیفته‌ی آن امام همام شده بودند؛ که به تعبیر روایات این خود یکی از علل ملقب شدن حضرت ثامن الائمه علیه‌السلام به رضا می‌باشد. به این ترتیب آن حضرت نمونه اتم تربیت الهی بود و تمامی حالات و رفتار و سکنات این وجود گرانبمایه پندآموز و تعلیم گر بوده است. از آن جایی که حضرت همانند [صفحه ۸] اجداد بزرگوارشان از شالوده‌ی وحی، علوم خویش را دارا هستند لذا کلمات درر باری از ایشان در بوستان گفتار آل محمد صلوات الله علیهم به چشم می‌خورد. از آن جمله حدیث سلسله الذهب است یعنی زنجیره‌ی طلایی، که تمامی ناقلان این روایت، ائمه معصومین سلام الله علیهم هستند که از ناحیه‌ی ذات ربوبی روایت صادر شده را نقل می‌کنند و حضرت رضا سلام الله علیه آن را در مسیر راه مدینه به طوس در شهر نیشابور بیان فرمودند. در خاتمه از باب تیمن و تبرک این حدیث شریف را می‌نگاریم امید آن که این مجموعه که حاوی چهل حدیث در فضائل و کرامات و نصوص بر امامت آن امام بزرگوار می‌باشد هدایتگر ما به سعادت و رضوان الهی گردد. عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ رَاهُوَيْهِ قَالَ لَمَّا وَافَى أَبُو الْحَسَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ نَيْسَابُورَ وَ ارَادَ أَنْ يَرْحَلَ مِنْهَا إِلَى الْمَأْمُونِ اجْتَمَعَ إِلَيْهِ أَصْحَابُ الْحَدِيثِ فَقَالُوا لَهُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ تَرْحَلُ عَنَّا وَ لَا تُحَدِّثُنَا بِحَدِيثٍ فَنَسْتَفِيدُهُ مِنْكَ وَ قَدْ كَانَ قَعَدَ فِي [صفحه ۹] الْعُمَارِيَّةِ فَأَطَّلَعَ رَأْسَهُ وَ قَالَ سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ يَقُولُ سَمِعْتُ أَبِي جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ يَقُولُ سَمِعْتُ أَبِي مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ يَقُولُ سَمِعْتُ أَبِي عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ يَقُولُ سَمِعْتُ أَبِي الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ يَقُولُ سَمِعْتُ أَبِي [أمير المؤمنين] عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ع يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَقُولُ سَمِعْتُ جَبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ سَمِعْتُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي فَلَمَّا مَرَّتِ الرَّاحِلَةُ نَادَانَا بِشُرُوطِهَا وَ أَنَا مِنْ شُرُوطِهَا» [۲]. اسحاق بن راهويه گوید: «آن هنگام امام رضا علیه‌السلام به نیشابور رسید و قصد عزیمت به سوی مأمون را داشت، راویان حدیث نزد ایشان گرد آمدند و گفتند: این فرزند رسول خدا، اکنون که عازم سفر هستید، آیا [صفحه ۱۰] حدیثی برای ما بیان نمی‌فرماید تا از شما بهره‌مند گردیم. حضرت رضا علیه‌السلام در آن هنگام در هودج نشسته بودند، پس سرشان را بیرون آوردند و فرمودند: از پدرم موسی بن جعفر شنیدم که فرمود: از پدرم جعفر بن محمد شنیدم که فرمود: از پدرم محمد بن علی شنیدم که فرمود: از پدرم علی بن الحسین شنیدم که فرمود: از پدرم حسین بن علی شنیدم که فرمود: از پدرم امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام شنیدم که فرمود: از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمود: از جبرئیل شنیدم که گفت: از خدای صاحب جلال و شوکت شنیدم که فرمود: لا اله الا الله دژ من است و کسی که به دژ من داخل گشت از عذاب من در امان است. (امام این را فرمود و) قافله حرکت کرد. پس از اندکی (سر از هودج بیرون آورد) و ما را ندا در داد که: (این کلام) شرطی دارد و من از شروط آن هستم.» [صفحه ۱۱]

حدیث ۱۰

فی حدیث دعبل ان الرضا علیه‌السلام قال له: «لَا تَقْضِیَ الْأَیَّامَ وَ اللَّیَالِیَ حَتَّى تَصَّیِرَ طُوسٌ مُخْتَلَفَ شِیعَتِی وَ زُؤَارِیَ أَلَّا فَمَنْ زَارَنِی فِی عُرْبَتِی بِطُوسٍ كَانَ مَعِی فِی دَرَجَتِی یَوْمَ الْقِیَامَةِ مَغْفُورًا لَهُ.» [۳]. ثُمَّ نَهَضَ الرَّضَا بَعْدَ فَرَاغِ دَعْبِلٍ مِنْ إِنْشَادِ دَعْبِلٍ مِنْ رِضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ

نقل می‌کند که ضمن حدیثی فرمود: «روزها و شبها نمی‌گذرد تا این که طوس جایگاه آمد و رفت شیعیان و زائرانم می‌شود؛ آگاه باشید کسی که مرا در غربتم در طوس زیارت کند، روز قیامت با گناهان آمرزیده هم درجه‌ی من خواهد بود.» [صفحه ۱۲]

حدیث ۰۲

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: «سَيَتُدْفَنُ بَصْعَةً مِنِّي بِأَرْضِ خُرَاسَانَ مَا زَارَهَا مَكْرُوبٌ إِلَّا نَفَسَ اللَّهُ كُرْبَتَهُ وَ لَا مُدْنِبٌ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ ذُنُوبَهُ» [۴]. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «پاره‌ای از تن من در سرزمین خراسان دفن می‌شود که هیچ گرفتاری او را زیارت نمی‌کند، جز این که خداوند پریشانی را از او می‌زداید و هیچ گناهکاری به زیارت او نائل نمی‌شود، مگر آن که خداوند گناهانش را می‌آمرزد.» [صفحه ۱۳]

حدیث ۰۳

قال الرضا عليه السلام: «مَنْ زَارَنِي عَلَى بُعْدِ دَارِي وَ مَزَارِي أَتَيْتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي ثَلَاثَةِ مَوَاطِنَ حَتَّى أُخَلِّصَهُ مِنْ أَهْوَالِهَا إِذَا تَطَايَرَتِ الْكُتُبُ يَمِينًا وَ شِمَالًا [وَ عِنْدَ الصُّرَاطِ] وَ عِنْدَ الْمِيزَانِ» امام رضا علیه السلام فرمود: «کسی که با دوری راه سرا و مزار من به زیارت من بیاید، روز قیامت در سه جا (برای دستگیری) نزد او خواهم آمد و او را از بیم و گرفتاری آن موقوفها رهایی خواهم بخشید: هنگامی که نامه‌ها (ی اعمال) در راست و چپ به پرواز درآیند، نزد (پل) صراط و نزد میزان (محل سنجش اعمال).» [صفحه ۱۴]

حدیث ۰۴

قال الرضا عليه السلام: «وَ اللَّهُ مَا مِنَّا إِلَّا مَقْتُولٌ أَوْ شَهِيدٌ» فَقِيلَ لَهُ فَمَنْ يَفْتُلُكَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ؟ قَالَ: «شَرُّ خَلْقِ اللَّهِ فِي زَمَانِي يَفْتُلُنِي بِالسَّمِّ ثُمَّ يَدْفِنُنِي فِي دَارٍ مَضَيَعَةٍ وَ بِلَادٍ غُرْبَةٍ أَلَا فَمَنْ زَارَنِي فِي غُرْبَتِي كَتَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ أَجْرَ مِائَةِ أَلْفِ شَهِيدٍ وَ مِائَةِ أَلْفِ صَدِيقٍ وَ مِائَةِ أَلْفِ حَاجٍّ وَ مُعْتَمِرٍ وَ مِائَةِ أَلْفِ مُجَاهِدٍ وَ حَشِيرَةٍ فِي زُمْرَتِنَا وَ جَعَلَ فِي الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ رَفِيقًا.» [۶]. امام رضا علیه السلام فرمود: «به خدا سوگند کسی از ما (ائمه اطهار علیهم السلام) نیست جز آن که کشته یا شهید می‌شود.» گفته شد: چه کسی شما را ای فرزند رسول خدا می‌کشد؟ فرمود: [صفحه ۱۵] «بدترین آفریدگان خدا در زمانم مرا با زهر می‌کشد، سپس مرا در دیار غربت و سربازی دور افتاده دفن می‌کند؛ آگاه باشید کسی که مرا در غربتم زیارت کند، خدای عزوجل ثواب یکصد هزار شهید، یکصد هزار صدیق، یکصد هزار حج گزار و عمره گزار و یکصد هزار مجاهد را برای او می‌نویسد و در زمره‌ی ما محشور می‌شود و در درجات والای بهشت رفیق و همراه ما خواهد بود.» [صفحه ۱۶]

حدیث ۰۵

قال علي بن محمد بن علي الرضا عليه السلام: «مَنْ كَانَتْ لَهُ إِلَى اللَّهِ حَاجَةٌ فَلْيُزِرْ قَبْرَ جَدِّي الرُّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ بِطُوسٍ وَ هُوَ عَلَى غُسلٍ وَ لِيَصِلَ عِنْدَ رَأْسِهِ رَكْعَتَيْنِ وَ لِيَسْأَلَ اللَّهَ حَاجَتَهُ فِي قُوتِهِ فَإِنَّهُ يَسْتَجِيبُ لَهُ مَا لَمْ يَسْأَلْ مَاثِمًا أَوْ قَطِيعَةً رَحِمٍ وَ إِنَّ مَوْضِعَ قَبْرِهِ لِبُقْعَةٍ مِنْ [بِقَاعِ] الْجَنَّةِ لَمَا يُزُورُهَا مُؤْمِنٌ إِلَّا أَعْتَقَهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ وَ أَحَلَّهُ إِلَى دَارِ الْقَرَارِ.» [۷]. امام علی النقی علیه السلام فرمود: «کسی که از خدا حاجتی می‌خواهد، قبر جدم (حضرت) رضا علیه السلام را در طوس زیارت کند، در حالی که غسل نموده باشد و سپس بالای سر آن حضرت دو رکعت نماز گزارد و در [صفحه ۱۷] قنوت آن از خدای تعالی حاجت خود را بخواهد. در این صورت است که دعایش مستجاب می‌شود، مادام که گناه یا بریدن از خویشاوندی را درخواست نکرده باشد. همانا جایگاه قبر او قطعه‌ای از بهشت است که هیچ مؤمنی آن را زیارت نمی‌کند، مگر این که خدای تعالی او را از آتش (دوزخ) رهایی می‌بخشد و به سرای آرامش

(بهشت) وارد می‌سازد. [صفحه ۱۸]

حدیث ۰۶

قال الرضا عليه السلام: «إِنِّي سَأُقْتَلُ بِالسَّمِّ مَظْلُومًا وَأَقْبَرُ إِلَى جَنْبِ هَارُونَ الرَّشِيدِ وَيَجْعَلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ تُرْبَتِي مُخْتَلَفَ شَيْعَتِي وَأَهْلِ مَحَبَّتِي فَمَنْ زَارَنِي فِي عُرْبَتِي وَجَبَتْ لَهُ زِيَارَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالَّذِي أَكْرَمَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بِالثُّبُوءِ وَأَصْطَفَاهُ عَلَى جَمِيعِ الْخَلِيفَةِ لَا يَصِي لِي أَحَدٌ مِنْكُمْ عِنْدَ قَبْرِي [رَكَعَتَيْنِ] إِلَّا اسْتَحَقَّ الْمَغْفِرَةَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ يَوْمَ يَلْقَاهُ وَالَّذِي أَكْرَمَنَا بَعْدَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بِالْإِمَامَةِ وَحَصَّنَا بِالْوَصِيَّةِ إِنَّ زُورَ قَبْرِي لَأَكْرَمُ الْوُفُودِ عَلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَا مِنْ مُؤْمِنٍ يَزُورُنِي فَيَصِيبُ وَجْهَهُ قَطْرَةٌ مِنَ الْمَاءِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ». [۸]. [صفحه ۱۹] امام رضا عليه السلام فرمود: «من بزودی مظلومانه با زهر کشته می‌شوم و کنار قبر هارون دفن می‌گردم و خداوند خاک (قبر) مرا جایگاه رفت و آمد (و زیارتگاه) شیعیان و دوستارانم می‌گرداند. پس کسی که در غربتم مرا زیارت کند، روز قیامت زیارت او بر من واجب می‌شود؛ قسم به آن که محمد صلی الله علیه و سلم را به پیامبر گرامی داشت و او را بر تمامی مردم برگزید، کسی که از شما نزد قبرم نماز نمی‌گذارد، جز آن که روزی که خدای صاحب عزت و جلال را ملاقات می‌کند، شایسته‌ی آمرزش می‌شود و قسم به آن که بعد از محمد صلی الله علیه و سلم ما را به امامت گرامی داشت و به وصایت (و جانشینی آن حضرت) اختصاص گرامی‌ترین گروهها خواهند بود که روز قیامت بر خدای صاحب عزت و جلال وارد می‌شوند؛ و هیچ مؤمنی نیست که مرا زیارت نماید و قطره‌ای آب (باران) به صورت او بخورد، جز [صفحه ۲۰] آن که خداوند پیکرش را بر آتش (دوزخ) حرام می‌کند.» [صفحه ۲۱]

حدیث ۰۷

قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: «لَا تُشَدُّ الرَّحَالُ إِلَى شَيْءٍ مِنَ الْقُبُورِ إِلَّا إِلَى قُبُورِنَا أَلَا وَإِنِّي لَمَقْتُولٌ بِالسَّمِّ ظُلْمًا وَ مَيِّدُفُونٌ فِي مَوْضِعِ غُرْبَتِي فَمَنْ شَدَّ رَحْلَهُ إِلَى زِيَارَتِي اسْتَجِيبَ دُعَاؤُهُ وَ غُفِرَ لَهُ ذَنْبُهُ» [۹]. امام رضا عليه السلام فرمود: «بار به سوی هیچ قبر (و زیارتگاهی) بر نیندید مگر این که به زیارت قبور ما بیاید. آگاه باشید که مرا مظلومانه مسموم ساخته و می‌کشند و در جایی غریبانه به خاک می‌سپارند پس هر کس که بار سفر برای زیارت من بر بندد، دعایش مستجاب می‌شود و گناهش مورد آمرزش واقع می‌گردد.» [صفحه ۲۲]

حدیث ۰۸

فِي خَبْرٍ: أَنَّ مُوسَى بْنَ جَعْفَرَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَقُولُ لِنَبِيِّهِ: «هَذَا أَخُوكُمْ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا عَالِمُ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَسَلِّوهُ عَنْ أَدْيَانِكُمْ وَ احْفَظُوا مَا يَقُولُ لَكُمْ فَإِنِّي سَمِعْتُ أَبِي جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ غَيْرَ مَرَّةٍ يَقُولُ «إِنَّ عَالِمَ آلِ مُحَمَّدٍ لَفِي صُلبِكَ وَ لَيْتَنِي أَدْرَكْتُهُ فَإِنَّهُ سَمِعْتِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ» [۱۰]. [صفحه ۲۳] جعفر بن محمد عليه السلام شنیدم که بارها می‌فرمود: همانا عالم آل محمد عليهم السلام در صلب توست، ای کاش او را درک می‌کردم! که همانا او همانا امیرالمؤمنین علی علیه السلام است.» [صفحه ۲۴]

حدیث ۰۹

قَالَ عَلِيُّ بْنُ مَهْزَبَانَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ زِيَارَةُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ أَفْضَلُ أَمْ زِيَارَةُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ زِيَارَةُ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ أَفْضَلُ وَ ذَلِكَ أَنَّ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَزُورُهُ كُلُّ النَّاسِ وَ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ لَا يَزُورُهُ إِلَّا الْخَوَاصُّ مِنَ الشَّيْعَةِ. [۱۱]. علی بن مهزیار گوید: به امام جواد علیه السلام عرض کردم: فدایت شوم، زیارت حضرت رضا علیه السلام فضیلت

بیشتری دارد یا زیارت ابا عبد الله الحسین علیه السلام؟ فرمود: «زیارت پدرم فضیلت بیشتری دارد، زیرا ابا عبد الله علیه السلام را همه‌ی مردم زیارت می‌کنند، ولی پدرم را جز شیعیان برگزیده زیارت نمی‌کنند.» [صفحه ۲۵]

حدیث ۱۰

قَالَ أَبُو الصَّلْتِ الْهَرَوِيُّ: كَانَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يُكَلِّمُ النَّاسَ بِلُغَاتِهِمْ وَكَانَ وَاللَّهِ أَفْصَحَ النَّاسِ وَأَعْلَمَهُمْ بِكُلِّ لِسَانٍ وَلُغَةٍ فَقُلْتُ لَهُ يَوْمًا: «يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ إِنِّي لَمَأْجَبٌ مِنْ مَعْرِفَتِكَ بِهَذِهِ اللُّغَاتِ عَلَى اخْتِلَافِهَا!؟» فَقَالَ: يَا أَبَا الصَّلْتِ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَتَّخِذَ حُجَّةً عَلَى قَوْمٍ وَهُوَ لَا يَعْرِفُ لُغَاتِهِمْ أَوْ مَا بَلَغَكَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ «أَوْتَيْنَا فَضْلَ الْخُطَابِ» وَمَا كَانَ فَضْلُ الْخُطَابِ إِلَّا مَعْرِفَةَ اللُّغَاتِ» [۱۲]. اباصلت هروی گوید: امام رضا علیه السلام با مردم به زبان خودشان سخن [صفحه ۲۶] می‌گفت و به خدا سوگند او سخنورترین و آگاه‌ترین مردم به هر زبان و لغت بود. روزی به ایشان گفتم: ای فرزند رسول خدا، من از آگاهی شما به این زبانها - با وجود تفاوتی که با هم دارند - در شگفتم. فرمود: «ای، اباصلت، من حجت خدا بر آفریدگانم می‌باشم و خداوند کسی را حجت بر گروهی نمی‌گرداند که به زبان آنها آشنا نباشد، آیا این سخن امیرالمؤمنین علیه السلام را شنیده‌ای که فرمود: «به ما فصل الخطاب داده شده است» و مگر فصل الخطاب چیزی غیر از شناخت زبانها می‌باشد.» [صفحه ۲۷]

حدیث ۱۱

عن أبي الحسن موسى عليه السلام في حديث: أنه قال - وَ عَلِيٌّ ابْنُهُ حَيَّالٌ بَيْنَ يَدَيْهِ: «مَنْ ظَلَمَ ابْنِي [هَذَا] حَقَّهُ وَ جَحَدَهُ إِمَامَتَهُ مِنْ بَعْدِي كَمَا نَظَّمَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِمَامَتَهُ وَ جَحَدَهُ حَقَّهُ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ». [۱۳]. امام موسی کاظم علیه السلام در ضمن حدیثی، در حالی که فرزندشان امام رضا علیه السلام در برابرشان نشسته بود، فرمود: «کسی که در حق این پسر من ستم ورزد و امامتش را بعد از من انکار نماید، مانند کسی است که در حق علی بن ابی طالب علیه السلام ستم ورزیده و امامتش را بعد از رسول خدا صلی الله علیه و سلم انکار نموده باشد.» [صفحه ۲۸]

حدیث ۱۲

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «يُقْتَلُ حَفْدَتِي بِأَرْضِ خُرَّاسَانَ فِي مَدِينَةِ يُقَالُ لَهَا طُوسٌ مِنْ زَارَةِ إِلَيْهَا عَارِفًا بِحَقِّهِ أَخَذَتْهُ بِيَدِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ أَدْخَلَتْهُ الْجَنَّةَ وَ إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْكِبَايِرِ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ وَ مَا عَزَفَانُ حَقِّهِ قَالَ يَعْلَمُ أَنَّهُ [إِمَامٌ] مُفْتَرَضُ الطَّاعَةِ غَرِيبٌ شَهِيدٌ مِنْ زَارَةِ عَارِفًا بِحَقِّهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ عِزًّا وَ جَلًّا أَجْرَ سَبْعِينَ شَهِيدًا مِمَّنْ اسْتَشْهَدَ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ عَلَى حَقِيقَتِهِ». [۱۴]. امام صادق علیه السلام فرمود: «نوهی مرا در سرزمین خراسان در شهری به نام طوس می‌کشند؛ کسی که او را با شناخت حق وی زیارت کند، من روز قیامت از او دستگیری می‌کنم و وارد [صفحه ۲۹] بهشتش می‌سازم، هر چند که مرتکب گناهان کبیره شده باشد.» راوی گفت: فدایت شوم، شناخت حق او را به چیست؟ فرمود: «این که بدانی او (امامی است که) پیروانش واجب است. او غریب است و شهید؛ کسی که با شناخت حقش، او را زیارت کند، خدای صاحب عزت و جلال پاداش هفتاد شهید از شهدای راستین در رکاب رسول خدا صلی الله علیه و سلم را به او عطا می‌فرماید.» [صفحه ۳۰]

حدیث ۱۳

عن عَلِيِّ بْنِ يَقُطِينٍ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ الْعَبْدِ الصَّالِحِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ جَالِسًا فَدَخَلَ عَلَيْهِ [ابْنُهُ] الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: «يَا عَلِيُّ

هَذَا سَيِّدٌ وُلْدِي وَ قَدْ نَحَلْتُهُ كُنِّيَّتِي» فَقَالَ هِشَامُ بْنُ صَالِحٍ أَخْبَرَكَ وَاللَّهِ أَنَّ الْأَمْرَ فِيهِ مِنْ بَعْدِهِ» [۱۵]. علی بن یقظین گوید: نزد بنده‌ی شایسته حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام نشسته بودم که حضرت رضا علیه‌السلام وارد شد، پس فرمود: «ای علی، این آقای فرزندان من است که کنیه‌ی خود (ابوالحسن) را به او بخشیدم.» هشام بن صالح گفت: بخدا سوگند تو را آگاه ساخت که امر (امامت) پس از وی در این امام خواهد بود. [صفحه ۳۱]

حدیث ۱۴

عَنْ الْبَرْزَنْطِيِّ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: «إِنَّ قَوْمًا مِنْ مُخَالِفِيكُمْ يَزْعُمُونَ أَنَّ أَبَاكَ إِنَّمَا سَمَّاهُ الْمَأْمُونُ الرَّضَا لِمَا رَضِيَهُ لَوْلَايَةِ عَهْدِهِ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَذَبُوا وَاللَّهِ وَفَجَرُوا بِاللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى سَمَاءَهُ بِالرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَنَّهُ كَانَ رَضِيَ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي سَمَائِهِ وَرَضِيَ لِرَسُولِهِ وَالْأَثَمَةَ بَعْدَهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ فِي أَرْضِهِ قَالَ فَقُلْتُ لَهُ أَلَمْ يَكُنْ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْ آبَائِكَ الْمَاضِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ رَضِيَ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَرَسُولِهِ وَالْأَثَمَةَ بَعْدَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ بَلَى فَقُلْتُ فَلِمَ سَمَّيْتَ أَبُوكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ بَيْنِهِمُ الرَّضَا؟ قَالَ لِأَنَّهُ رَضِيَ بِي الْمَخَالِفُونَ مِنْ أَغْيَادِهِ كَمَا رَضِيَ بِهِ الْمُؤَافِقُونَ. [صفحه ۳۲] مِنْ أَوْلِيَائِهِ وَ لَمْ يَكُنْ ذَلِكُ لِأَخِي مِنْ آيَاتِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَلِذَلِكَ سَمَّيْتُ مِنْ بَيْنِهِمُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ.» [۱۶] بزنتی گوید: «به ابو جعفر محمد بن علی بن موسی (امام جواد) علیه‌السلام گفتم: گروهی از مخالفان شما می‌پندارند که (علت لقب شدن پدرتان به رضا علیه‌السلام) این است که چون پدرتان را برای ولایت عهدی خود پسندید، این لقب (یعنی) رضا را به ایشان داد. فرمود: «به خدا سوگند دروغ گفتند و گمراه گشتند، بلکه خدای تعالی آن حضرت را رضا نامیده است، زیرا که وی از خدای صاحب عزت و جلال در آسمانش و از پیامبرش و امامان بعد از آن حضرت در زمین راضی بود؟ گفتم: مگر پدران پیشین شما از خدای صاحب عزت و جلال و پیامبر و امامان بعد از آن حضرت علیه‌السلام راضی نبودند؟ فرمود: آری. گفتم: پس چرا [صفحه ۳۳] پدر شما از میان آنان رضا نامیده شده است؟ فرمود: زیرا که مخالفان از دشمنانش همانند موافقان از دوستانش از او رضایت داشتند و این موقعیت برای کسی از پدران او پیش نیامد، از این رو از میان ایشان، لقب رضا علیه‌السلام به آن حضرت اختصاص یافت.»

حدیث ۱۵

عَنْ دَاوُدَ الرَّقِّيِّ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «جُعِلَتْ فِدَاكَ قَدْ كَبُرَ سَنِّي فَحَدِّثْنِي مِنَ الْإِمَامِ بَعْدَكَ.» قَالَ: فَأَشَارَ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَالَ هَذَا صَاحِبُكُمْ مِنْ بَعْدِي» [۱۷] داود رقی گوید: به ابو ابراهیم (امام موسی کاظم) علیه‌السلام گفتم: فدایت شوم، سن من بالا رفته است، بیان نماید امام بعد از شما کیست؟ پس آن حضرت اشاره به ابوالحسن الرضا علیه‌السلام کرد و فرمود: «این صاحب شما بعد از من است.» [صفحه ۳۵]

حدیث ۱۶

عَنْ سُلَيْمَانَ الْمَرْزِيِّ قَالَ: «دَخَلْتُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَنَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَهُ عَنِ الْحُجَّةِ عَلَى النَّاسِ بَعْدَهُ» فَأَبْتَدَأَنِي وَقَالَ: «يَا سُلَيْمَانُ إِنَّ عَلِيًّا ابْنِي وَ وَصِيِّي وَ الْحُجَّةُ عَلَى النَّاسِ بَعْدِي وَ هُوَ أَفْضَلُ وُلْدِي فَإِنْ بَقِيَتْ بَعْدِي فَأَشْهَدُ لَهُ بِذَلِكَ عِنْدَ شِيعَتِي وَ أَهْلِ وِلَايَتِي وَ الْمُشْتَحِرِينَ عَنْ خَلِيفَتِي مِنْ بَعْدِي» [۱۸] سلیمان مروزی گوید: من خدمت ابوالحسن موسی بن جعفر علیه‌السلام رسیدم و می‌خواستم از حجت بر مردم، پس از وی سؤال نمایم که ابتدا به ساکن فرمود: «ای سلیمان، علی پسر من، وصی و حجت بر مردم بعد از [صفحه ۳۶] من است. او، برترین فرزندان من باشد. اگر بعد از من زنده بودی، این را نزد شیعیان و دوستانم و کسانی که خواستار شناخت جانشین بعد از من هستند، گواهی بده.» [صفحه ۳۷]

حدیث ۱۷

قال حُسَيْنُ بْنُ بَشِيرٍ: «أَقَامَ لَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ابْنَهُ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ كَمَا أَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ [عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ] يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ فَقَالَ: يَا أَهْلَ الْمَدِينَةِ أَوْ قَالَ يَا أَهْلَ الْمَسْجِدِ هَذَا وَصِيٌّ مِنْ بَعْدِي» [۱۹] حسين بن بشير گوید: «ابوالحسن موسی بن جعفر علیه‌السلام پسرش علی (بن موسی الرضا) علیه‌السلام را (جهت معرفی به امامت) بلند نمود، همان گونه که رسول خدا صلی الله علیه و سلم، علی علیه‌السلام را روز غدیر خم بلند نمود و فرمود: ای مردم مدینه - یا فرمود: ای اهل مسجد - این جانشین بعد از من است.» [صفحه ۳۸]

حدیث ۱۸

عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: «دَخَلْتُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعَلِيَّ ابْنَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي حَجْرِهِ وَهُوَ يُقْبَلُهُ وَيَمْسُ لِسَانَهُ وَيَضُمُّهُ عَلَى عَاتِقِهِ وَيَضُمُّهُ إِلَيْهِ وَيَقُولُ: بِأَبِي أَنْتَ مَا أَطْيَبَ رِيحَكَ وَأَطْهَرَ خَلْقَكَ وَأَبِينِ فَضْلِكَ؟!» قُلْتُ: «جُعِلَتْ فِدَاكَ لَقَدْ وَقَعَ فِي قَلْبِي لِهَذَا الْعُلَامِ مِنَ الْمَوَدَّةِ مَا لَمْ يَقَعْ لِأَحَدٍ إِلَّا لَكَ.» فَقَالَ لِي «يَا مُفَضَّلُ هُوَ مِنِّي بِمَنْزِلَتِي مِنْ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ.» قَالَ: «قُلْتُ هُوَ صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ مِنْ بَعْدِكَ؟» قَالَ: «نَعَمْ مِنْ أَطَاعَهُ رَشِدٌ وَمَنْ عَصَاهُ كَفَرٌ.» [۲۰]. [صفحه ۳۹] مفضل بن عمر گوید: «خدمت ابوالحسن موسی بن جعفر علیه‌السلام رسیدم، (مشاهده نمودم که) پسرش علی (بن موسی الرضا) علیه‌السلام در آغوشش می‌باشد و او را می‌بوسد و زبانش را می‌مکد و بر شانه‌اش می‌گذارد و او را در آغوش می‌فشرد و می‌فرماید: پدرم فدایت! چه رایحه‌ی دل انگیز و خوی پاک و برتری آشکاری داری! گفتم: فدایت شوم، مهر این کودک آن چنان در دلم جای گرفت که جز مهر شما محبت کسی بدان حد به دلم راه نیافته است. فرمود: ای مفضل، منزلت او نسبت به من مانند منزلت من نسبت به پدر ماست، خاندانی که برخی از ایشان از برخی دیگرند و البته خدا بسیار شنوای داناست. گفتم: آیا او بعد از شما (امام و) صاحب این امر خواهد بود؟ فرمود: آری، کسی که او را پیروی نماید هدایت یابد و کسی که نافرمانیش کند کافر می‌شود.» [صفحه ۴۰]

حدیث ۱۹

فِي حَدِيثٍ - أَنَّ عَلِيَّ بْنَ يَقْطِينٍ قَالَ لِأَبِي الْحَسَنِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَنْ لَنَا بَعْدَكَ يَا سَيِّدِي؟ فَقَالَ: «عَلِيَّ ابْنِي هَذَا، هُوَ خَيْرٌ مِنْ أُخْلَفُ بَعْدِي هُوَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ أَبِي، هُوَ لَشِيعَتِي، عِنْدَهُ عِلْمٌ مَا يُحْتَاجُ إِلَيْهِ. سَيِّدٌ فِي الدُّنْيَا وَ سَيِّدٌ فِي الْآخِرَةِ وَ أَنَهُ لِمَنِ الْمُقَرَّبِينَ.» [۲۱] در حدیثی علی بن یقطین به ابوالحسن امام موسی کاظم علیه‌السلام گفت: آقای من، بعد از شما چه کسی (امام) خواهد بود؟ فرمود: این پسر من علی، که بهترین بازمانده و جانشین من است. او نسبت به من مانند منزلت من نسبت به پدرم است (که امامت را بعد از من به عهده خواهد داشت). [صفحه ۴۱] بهره‌وری شیعیانم از او بدین گونه است که آنچه بدان نیازمندند نزد اوست. او سرور دنیا و آخرت و از مقربان (در گاه الهی) است.» [صفحه ۴۲]

حدیث ۲۰

قَالَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْعَبَّاسِ: مَا رَأَيْتُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ سَأَلَ عَنْ شَيْءٍ قَطُّ... إِلَّا عَلَّمَهُ وَلَا رَأَيْتُ أَعْلَمَ مِنْهُ بِمَا كَانَ فِي الزَّمَانِ إِلَى وَقْتِهِ وَ عَصِيرِهِ وَ كَانَ الْمَأْمُونُ يَمْتَحِنُهُ بِالسُّؤَالِ عَنْ كُلِّ شَيْءٍ فَيَجِيبُ عَنْهُ وَ كَانَ كَلَامُهُ كُلَّهُ وَ جَوَابُهُ وَ تَمَثُّلُهُ انْتِزَاعَاتٍ مِنَ الْقُرْآنِ وَ كَانَ يَخْتِمُهُ فِي كُلِّ ثَلَاثٍ وَ يَقُولُ لَوْ أَنِّي أَرَدْتُ أَنْخِتُمُهُ فِي أَقْرَبِ مِنْ ثَلَاثٍ لَخْتَمْتُ وَ لَكِنِّي مَا مَرَرْتُ بِأَيِّهِ قَطُّ إِلَّا فَكَّرْتُ فِيهَا وَ فِي أَيِّ شَيْءٍ أَنْزَلْتُ

وَفِي أَيِّ وَقْتٍ فَادَّلِكَ صِرْتُ أَخْتِمُهُ فِي كَمَلِ ثَلَاثِ أَيَّامٍ. [۲۲]. [صفحه ۴۳] ابراهیم بن عباس گوید: «هیچ گاه ندیدم که از (امام) رضا علیه‌السلام چیزی پرسیده شود، جز این که آن سؤال را پاسخ می‌داد. در میان عالمان پیشین و دانشمندان معاصر او کسی را آگاهتر از وی نیافتم. مأمون با پرسشهای گوناگون او را می‌آموزد و او از عهده‌ی پاسخ تمامی آنها بر می‌آید. تمامی سخن و جواب و شواهد مثال او از قرآن بود. در هر سه روز یک مرتبه قراء قرآن را به پایان می‌برد و می‌فرمود: «اگر بخواهم می‌توانم آن را در کمتر از سه روز هم ختم نمایم، اما هرگز از آیه‌ای نمی‌گذرم جز این که در آن می‌اندیشم که درباره‌ی چه و چه هنگام نازل گشته است و از این لحاظ است که هر سه روز یک مرتبه قرآن را ختم می‌نمایم.» [صفحه ۴۴]

حدیث ۲۱

قَالَ الْكَاطِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَصْحَابِهِ «اشْهَدُوا أَنَّ ابْنِي هَذَا وَصِيَّيَ وَالْقَيْمُ بِأَمْرِي وَخَلِيفَتِي مِنْ بَعْدِي مَنْ كَانَ لَهُ عِنْدِي دَيْنٌ فَلْيَأْخُذْهُ مِنْ ابْنِي هَذَا وَمَنْ كَانَتْ لَهُ عِنْدِي عِدَّةٌ فَلْيَتَنَجَّزْهَا مِنْهُ وَمَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ بِيَدٍ مِنْ لِقَائِي فَلَا يَلْقِنِي إِلَّا بِكِتَابِهِ» [۲۳] امام کاظم علیه‌السلام به اصحاب خود فرمود: «گواه باشید که این پسر (امام رضا علیه‌السلام) وصی و سرپرست و جانشین بعد از من می‌باشد، کسی که من دینی از او بر گردن دارم، آن را از این پسر بگیرد، کسی که من به او وعده‌ای داده‌ام، انجام آن را از او بخواهد و کسی که ناگزیر از ملاقات با من است، از راه نامه‌نگاری با او با من پیوند برقرار سازد.»

حدیث ۲۲

قَالَ أَبُو الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «إِنَّ ابْنِي عَلِيًّا أَكْبَرُ وُلْدِي وَأَبْرُهُمْ عِنْدِي وَأَحَبُّهُمْ إِلَيَّ وَهُوَ يَنْظُرُ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ وَلَمْ يَنْظُرْ فِيهِ إِلَّا نَبِيٌّ أَوْ وَصِيٌّ نَبِيٍّ» [۲۴] امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمود: «همانا علی پسر بزرگم نزد من از همه فرزندانم نیکو کارتر و محبوبتر است. او با من در جفر [۲۵] می‌نگرد و حال آنکه در جفر جز پیامبر یا وصی پیامبر نمی‌تواند بدان بنگرد.» [صفحه ۴۶]

حدیث ۲۳

قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «يَخْرُجُ وَلَدٌ مِنْ ابْنِي مُوسَى اسْمُهُ اسْمُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ إِلَى أَرْضِ طُوسَ وَ هِيَ بِخُرَاسَانَ يُقْتَلُ فِيهَا بِالسَّمِّ فَيَدْفَنُ فِيهَا غَرِيبًا مِنْ زَارَةِ عَارِفًا بِحَقِّهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى أَجْرَ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتِلَ» [۲۶] امام جعفر صادق علیه‌السلام فرمود: «فرزندی از پسر موسی که همانام امیرالمؤمنین علیه‌السلام و السلام است، به جانب سرزمین طوس در خراسان می‌رود و در آن جا با زهر کشته شده و غریبانه دفن می‌شود، کسی که او را با شناخت حق وی (به اینکه آن حضرت اما واجب‌الاطاعة [صفحه ۴۷] است) زیارت کند، خدای تعالی پاداش کسی را که قبل از پیروزی، انفاق نموده و جنگیده است به وی عطا می‌نماید.» [صفحه ۴۸]

حدیث ۲۴

قال زياد القندي: دخلت على أبي إبراهيم عليه السلام وعنده ابنه أبو الحسن عليه السلام فقال يا زياد هذا ابني كتابه كتابي وكلامه كلامي ورؤيته رسولی وميا قال فالقول قوله [۲۷]. زياد قندی گوید: خدمت امام کاظم علیه‌السلام رسیدم، در حالی که پسرش ابوالحسن (امام رضا) علیه‌السلام نزد ایشان بود. سپس فرمود: «ای زیاد، این پسر من نوشته‌اش نوشته‌ی من، سخنش سخن من، فرستاده‌اش فرستاده‌ی من است و هر چه گوید، سخن، سخن اوست.» [صفحه ۴۹]

حدیث ۲۵

عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ خِرَاسَانَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّهُ يَقُولُ لِي: كَيْفَ أَنْتُمْ إِذَا دُفِنَ فِي أَرْضِكُمْ بَضْعَتِي وَاسْتُحْفِطْتُمْ وَدِيْعَتِي وَعُيِّبَ فِي تَرَائِكُمْ نَجْمِي؟ فَقَالَ لَهُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَا الْمُدْفُونُ فِي أَرْضِكُمْ وَأَنَا بَضْعَةٌ مِنْ نَبِيِّكُمْ وَأَنَا الْوَدِيعَةُ وَالنَّجْمُ أَلَا فَمَنْ زَارَنِي وَهُوَ يَعْرِفُ مَا أَوْجَبَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْ حَقِّي وَطَاعَتِي فَأَنَا وَآبَائِي سُفْعَاؤُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ كُنَّا سُفْعَاءَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَجَا وَلَوْ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ الثَّقَلَيْنِ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ. [۲۸]. [صفحه ۵۰] مردی خراسانی به امام رضا علیه السلام عرض نمود: ای فرزند رسول خدا، پیامبر خدا صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم که به من فرمود: «چگونه است حال شما آن هنگام که فردی از (خاندان) من در سرزمین شما دفن گردد و شما به حفظ این امانت من اهتمام نمایید و ستاره‌ی من در خاک شما پنهان گردد؟» امام رضا علیه السلام فرمود: «من هستم که در سرزمین شما دفن می‌گردم؛ من پاره‌ی تن پیامبر شما هستم؛ و منم آن امانت و ستاره، آگاه باشید کسی که مرا زیارت کند، در حالی که بداند که خدای تبارک و تعالی (ادای) حق و پیروی مرا واجب ساخته است، من و پدرانم روز قیامت شفیعان او خواهیم بود و کسی که ما روز قیامت شفیع او باشیم (از آتش دوزخ) رهایی می‌یابد، هر چند بار گناهان جن و انس بر او باشد.» [صفحه ۵۱]

حدیث ۲۶

قال أبو الحسن موسى عليه السلام في حديث: «مَنْ زَارَ قَبْرَ وَلَدِي عَلِيِّ وَبَاتَ عِنْدَهُ لَيْلَةً كَانَ كَمَنْ زَارَ اللَّهَ فِي عَرْشِهِ. قِيلَ: كَمَنْ زَارَ اللَّهَ فِي عَرْشِهِ؟ فَقَالَ: نَعَمْ إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَانَ عَلَى عَرْشِ الرَّحْمَنِ أَرْبَعَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَأَرْبَعَةٌ مِنَ الْآخِرِينَ فَأَمَّا الْأَرْبَعَةُ الَّذِينَ هُمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ - فَنُوحٌ وَإِبْرَاهِيمُ وَمُوسَى وَعِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَأَمَّا الْأَرْبَعَةُ مِنَ الْآخِرِينَ - فَمُحَمَّدٌ وَعَلِيٌّ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ثُمَّ يُمِيدُ الْمَضْمَارَ فَيَقْعِدُ مَعَنَا مَنْ زَارَ قُبُورَ الْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ إِلَّا أَنْ أَعْلَاهُمْ دَرَجَةٌ وَأَقْرَبُهُمْ حَبْوَةً زَوَّارُ قَبْرِ وَلَدِي عَلَيْهِ السَّلَامُ.» [۲۹]. [صفحه ۵۲] امام موسی کاظم علیه السلام در ضمن حدیثی فرمود: «کسی که قبر فرزندانم علی علیه السلام را زیارت کند و شبی را نزد او به سر برد، مانند کسی است که خداوند را در عرش زیارت کرده است.» راوی (از روی تعجب) گفت: مانند کسی که خدا را در عرش زیارت کرده است؟ حضرت فرمود: «آری، چون روز قیامت شود، چهار نفر از پیشینیان و چهار نفر از پیشینیان بر عرش خدای رحمان قرار می‌گیرند. چهار نفر پیشینیان نوح و ابراهیم و موسی و عیسی علیه السلام هستند و چهار نفر پسینیان محمد و علی و حسن و حسین علیه السلام؛ بعد از آن خوان طعام گسترده می‌شود و زائران قبور ائمه علیه السلام به (گرد) آن می‌نشینند؛ بدانید که (در میان زائران قبور ائمه علیه السلام) مقام زائران قبر فرزندانم از همه بلندتر و پر ارج تر است.» [صفحه ۵۳]

حدیث ۲۷

عن أبي بصير الهروي قال: كُنْتُ عِنْدَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فَدَخَلَ عَلَيْهِ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ قُمَّ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ فَرَدَّ عَلَيْهِمْ وَقَرَّبَهُمْ ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: «مَرْحَبًا بِكُمْ وَأَهْلًا فَأَنْتُمْ شِيعَتُنَا حَقًّا يَأْتِي عَلَيْكُمْ يَوْمٌ تَزُورُونَ فِيهِ تُوْبَتِي بِطُوسٍ أَلَا فَمَنْ زَارَنِي وَهُوَ عَلَى غُسْلِ خَرَجٍ مِنْ ذُنُوبِهِ كِيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ» [۳۰]. اباصلت هروی گوید: خدمت امام رضا علیه السلام بودم که گروهی از مردم قم وارد شدند و سلام نمودند. حضرت پاسخ آنها را فرمود و ایشان را نزدیک خویش جای داد. سپس فرمود: «آفرین بر شما! شما شیعیان راستین ما هستید، زمانی بر شما فرا می‌رسد که خاک (قبر) مرا در طوس [صفحه ۵۴] [زیارت] می‌کنید، آگاه باشید کسی که مرا در حالی که غسل نموده باشد زیارت کند، از گناهانش پاک می‌شود، مانند روزی که از مادر زاییده شده است.» [صفحه ۵۵]

حدیث ۲۸

عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ قَالَ: «قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَدْ تَحَيَّرْتُ بَيْنَ زِيَارَةِ قَبْرِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَبَيْنَ زِيَارَةِ قَبْرِ أَبِيكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِطُوسَ فَمَا تَرَى فَقَالَ لِي مَكَانَكَ ثُمَّ دَخَلَ وَخَرَجَ وَدُمُوعُهُ تَسِيلُ عَلَيَّ خَدَّيْهِ فَقَالَ زُوَّارُ قَبْرِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَثِيرُونَ وَزُوَّارُ قَبْرِ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ بِطُوسَ قَلِيلُونَ» [۳۱]. عبدالعظیم حسنی گوید: به ابوجعفر (امام جواد علیه السلام) گفتیم: من در تردیدم که به زیارت قبر اباعبدالله الحسین علیه السلام مشرف شوم یا به زیارت قبر پدرتان در طوس، نظر شما چیست؟ فرمود: در جای خود باش «سپس (حضرت) وارد (خانه) شد و پس (از اندکی) بیرون آمد در حالی [صفحه ۵۶] پس (از اندکی) بیرون آمد در حالی که اشک از گونه‌هایش جاری بود، فرمود: زائران اباعبدالله علیه السلام بسیارند و زائران قبر پدرم در طوس اندک.» [۳۲]. [صفحه ۵۷]

حدیث ۲۹

عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: «مَا زَارَ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ أَحَدًا فَاصَابَهُ أَدَى مِنْ مَطَرٍ أَوْ بَرْدٍ أَوْ حَرٍّ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ». [۳۳]. (حضرت) عبدالعظیم حسنی از امام محمد تقی علیه السلام نقل می‌کند که فرمود: «کسی که به زیارت پدرم نائل شود و (در راه زیارت) به او آزاری مانند باران یا سرمای یا گرمایی برسد، جز این نیست که خداوند پیکرش را بر آتش (دوزخ) حرام می‌نماید.» [صفحه ۵۸]

حدیث ۳۰

عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ الْحَسَنِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: «أَهْلُ قَمِّ وَأَهْلُ آبَةِ مَغْفُورٍ لَهُمْ لِيُزَيَّرْتَهُمْ لِجَدِّي عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِطُوسَ أَلَا وَمَنْ زَارَهُ فَاصَابَهُ فِي طَرِيقِهِ قَطْرَةٌ مِنَ السَّمَاءِ حَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ». [۳۴]. (حضرت) عبدالعظیم حسنی گوید: از امام علی النقی علیه السلام شنیدم که فرمود: «مردم قم و آبه [۳۵]. به جهت زیارت جدم علی بن موسی الرضا علیهما السلام در طوس گناهانشان آمرزیده شده. آگاه باشید کسی که آن حضرت را زیارت کند و در راه (زیارت) او قطره‌ای (باران) از آسمان بر او فرو بارد، خداوند پیکرش را بر آتش (دوزخ) حرام می‌کند.» [صفحه ۵۹]

حدیث ۳۱

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّلْتِ عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ بَلْخِ قَالَ: «كُنْتُ مَعَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي سَفَرِهِ إِلَى خُرَاسَانَ فَدَعَا يَوْمًا بِمَائِدَةٍ لَهُ فَجَمَعَ عَلَيْهَا مَوَالِيَهُ مِنَ السُّودَانَ وَغَيْرِهِمْ فَقُلْتُ جُعِلَتْ فِدَاكَ لَوْ عَزَلْتُ لَهُوْلَاءِ مَا مَائِدَةٌ فَقَالَ مَهْ إِنَّ الرَّبَّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَاحِدٌ وَالْأُمَّمُ وَاحِدَةٌ وَالْأَبَّ وَاحِدٌ وَالْجَزَاءُ بِالْأَعْمَالِ» [۳۶]. عبدالله بن الصلت از مردی از اهل بلخ نقل می‌کند که گفت: «در طول مسیر مسافرت امام رضا علیه السلام به خراسان، من در خدمت ایشان بودم، روزی غذا طلبید و (پس از گستراندن سفره) غلامان سیاه خود دیگران را بر سر آن گرد آورد. گفتیم: فدایت شود، بهتر بود که (سفره) غذای آنان را [صفحه ۶۰] جدا می‌نمودید. فرمود: ساکت باش، پروردگار تبارک و تعالی یکی است، مادر یکی است، پدر یکی است و پاداش به کردار است.» [صفحه ۶۱]

حدیث ۳۲

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَصْبَاطٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَا لِمَنْ زَارَ أَبَاكَ بِخُرَاسَانَ؟ قَالَ: «الْجَنَّةُ وَاللَّهُ الْجَنَّةُ وَاللَّهُ» [۳۷]. علی بن اسباط گوید: از ابوجعفر (امام جواد) علیه السلام پرسیدم: کسی که پدرتان را در خراسان زیارت کند، چه (پاداشی) خواهد داشت؟ فرمود:

به خدا قسم بهشت، به خدا قسم بهشت.» [صفحه ۶۲]

حدیث ۳۳

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: «سَتُدْفَنُ بَضْعَةً مِنِّي بِأَرْضِ خُرَاسَانَ لَا يَزُورُهَا مُؤْمِنٌ إِلَّا أُوجِبَ اللَّهُ [عَزَّ وَجَلَّ] لَهُ الْجَنَّةَ وَحَرَّمَ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ.» [۳۸]. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «به زودی پاره‌ی تن من در سرزمین خراسان دفن می‌شود که هیچ مؤمنی او را زیارت نمی‌کند، مگر این که خداوند بهشت را بر او واجب ساخته و پیکرش را بر (آتش) دوزخ حرام می‌سازد.» [صفحه ۶۳]

حدیث ۳۴

قال الامام الجواد عليه السلام: «ضَمِنْتُ لِمَنْ زَارَ قَبْرَ أَبِي الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ بِطُوسٍ عَارِفًا بِحَقِّهِ الْجَنَّةَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.» [۳۹]. امام جواد علیه السلام فرمود: «کسی که قبر پدرم رضا علیه السلام را در طوس با شناخت حق او (به اینکه حضرتش امام واجب اطاعه است) زیارت کند، من نزد خدای تعالی بهشت را برای او ضمانت می‌کنم.» [صفحه ۶۴]

حدیث ۳۵

قال الرضا عليه السلام: «مَا زَارَنِي أَحَدٌ مِنْ أَوْلِيَائِي عَارِفًا بِحَقِّي إِلَّا شَفَعْتُ فِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.» [۴۰]. امام رضا علیه السلام فرمود: «هیچ یک از دوستانم مرا با آگاهی به حقم (که امام واجب اطاعه هستم) زیارت نمی‌کند مگر این که روز قیامت او را شفاعت خواهم کرد.» [صفحه ۶۵]

حدیث ۳۶

قال الرضا عليه السلام: «مَنْ شَدَّ رَحْلَهُ إِلَى زِيَارَتِي اسْتَجِيبَ دَعَاؤُهُ وَغُفِرَ لَهُ ذَنْبُهُ مَنْ زَارَنِي فِي تِلْكَ الْبُقْعَةِ كَانَ كَمَنْ زَارَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَكَتَبَ اللَّهُ [تَعَالَى] لَهُ تَوَابَ أَلْفِ حَبَّةٍ مَبْرُورَةٍ وَأَلْفِ عُمْرَةٍ مَقْبُولَةٍ وَكُنْتُ أَنَا وَآبَائِي شُفَعَاءَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَهَذِهِ الْبُقْعَةُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ وَمَخْتَلَفَ الْمَلَائِكَةِ، لَا يَزَالُ فَوْجٌ يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَفَوْجٌ يَصِيْعِدُ إِلَى أَنْ يُنْفَخَ فِي الصُّورِ.» [۴۱]. امام رضا علیه السلام فرمود: «کسی که بار سفر به سوی من بریندد دعایش مستجاب و گناهانش آمرزیده می‌شود، پس کسی که مرا در آن مکان زیارت کند، مانند کسی است که [صفحه ۶۶] رسول خدا صلی الله علیه و آله را زیارت کرده باشد، خداوند برای او پاداش هزار حج و عمره‌ی پذیرفته شده می‌نویسد و من و پدرانم شفیعان او روز قیامت خواهیم بود؛ این بقعه بوستانی از بوستان های بهشت و محل رفت و آمد فرشتگان است؛ آن گونه که گروهی از آسمان فرو می‌آیند و گروهی بالا می‌روند، تا این که در صور دمیده شود.» [صفحه ۶۷]

حدیث ۳۷

قال الامام موسى بن جعفر عليهما السلام في حديث: «وَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي الْمَنَامِ وَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَعَهُ ... ثُمَّ وَصَفَهُ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ: عَلِيُّ ابْنُكَ الَّذِي يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ وَ يَسْمَعُ بِتَفْهِيمِهِ وَ يَنْطِقُ بِحِكْمَتِهِ يُصِيبُ وَ لَا يُخْطِئُ وَ يَعْلَمُ وَ لَا يَجْهَلُ قَدْ مُلِيَ حِلْمًا وَ عِلْمًا» [۴۲]. امام موسی بن جعفر علیهما السلام ضمن حدیثی فرمود: «رسول خدا صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام را به همراه آن حضرت در خواب دیدم ... سپس رسول خدا صلی الله علیه و آله وی (امام رضا

علیه‌السلام) را برای من توصیف نمود و فرمود: «علی پسر توست که نور خدا می‌بیند و به تفهیم الهی می‌شنود و بر [صفحه ۶۸] پایه‌ی حکمت او سخن می‌گوید، او راه راست می‌پوید و به خطا نمی‌رود، دانشمندی است که (علمش) به جهل نمی‌گراید و لبریز از بردباری و دانش گردیده است.» [صفحه ۶۹]

حدیث ۳۸

قال رسول الله صلى الله عليه و آله في حديث في فضائل الأئمة المعصومين عليهم السلام: «مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ ضَاحِكًا مُسْتَبْتِرًا - فَلْيَتَوَلَّ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرُّضَا - عليه السلام... فَهَؤُلَاءِ مَصَابِيحُ الدُّجَى وَ أُنْمَةُ الْهُدَى وَ أَعْلَامُ التُّقَى - مَنْ أَحَبَّهُمْ وَ تَوَلَّاهُمْ كُنْتُ ضَامِنًا لَهُ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى بِالْجَنَّةِ» [۴۳]. رسول خدا صلی الله علیه و آله در ضمن حدیثی در بیان فضائل یکایک ائمه معصومین علیهم السلام فرمود: «کسی که دوست بدارد خندان، خداوند را ملاقات کند، باید محبت و ولایت علی بن موسی الرضا علیهما السلام را داشته باشد... اینان (ائمه اطهار علیهم السلام) چراغهای تاریکی و امامان هدایتگر و [صفحه ۷۰] نشانه‌های تقوا هستند، کسی که ایشان را دوست بدارد و بهره‌مند از ولایت آنان گردد، من نزد خدای تعالی بهشت را برای او ضمانت می‌کنم.» [صفحه ۷۱]

حدیث ۳۹

قَالَ يَعْقُوبُ بْنُ إِسْحَاقَ النَّوْبَخْتِيُّ: مَرَّ رَجُلٌ بِأَبِي الْحَسَنِ الرُّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ: أَعْطِنِي عَلَى قَدْرِ مُرُورَتِكَ. قَالَ: لَا يَسَعُنِي ذَلِكَ. فَقَالَ: عَلَى قَدْرِ مُرُورَتِي. قَالَ: أَمَا إِذَا فَتَعَمُّ. ثُمَّ قَالَ: يَا غَلَامُ أَعْطِهِ مَائَتِي دِينَارٍ. [۴۴]. یعقوب بن اسحاق نوبختی گوید: «مردی خدمت امام رضا علیه‌السلام آمد و عرض کرد: به من به اندازه‌ی جوانمردیت بخشش نما. فرمود: نمی‌توانم چنان کنم. گفت: (پس) به اندازه‌ی جوانمردی من بخشش نما. فرمود: اکنون می‌توانم. سپس فرمود: ای غلام به او دوست دینار بده.»

حدیث ۴۰

قال ابراهيم بن العباس: «مَا رَأَيْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرُّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ جَفَا أَحَدًا بِكَلِمَةٍ قَطُّ وَ لَا رَأَيْتُهُ قَطَعَ عَلَى أَحَدٍ كَلَامَهُ حَتَّى يَفْرَغَ مِنْهُ وَ مَا رَدَّ أَحَدًا عَنْ حَاجَتِهِ يَقْدِرُ عَلَيْهَا وَ لَا مَدَّ رِجْلَهُ بَيْنَ يَدَيَّ جَلِيسٍ لَهُ قَطُّ وَ لَا رَأَيْتُهُ شَتَمَ أَحَدًا مِنْ مَوَالِيهِ وَ مَمَالِيكِهِ قَطُّ وَ لَا رَأَيْتُهُ تَفَلَّ وَ لَا رَأَيْتُهُ يُقَهِّقُهُ فِي ضَحِكِهِ قَطُّ بَلْ كَانَ ضَحِكُهُ التَّبَسُّمُ وَ كَانَ إِذَا خَلَا وَ نَصَبَ مَائِدَتَهُ أَجْلَسَ مَعَهُ عَلَى مَائِدَتِهِ مَمَالِيكُهُ وَ مَوَالِيَهُ حَتَّى الْبُؤَابِ السَّائِسِ وَ كَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَلِيلَ النَّوْمِ بِاللَّيْلِ كَثِيرَ الشَّهْرِ يُحِبِّي أَكْثَرَ لَيَالِيهِ مِنْ أَوْلَاهَا إِلَى الصُّبْحِ وَ كَانَ كَثِيرَ الصِّيَامِ فَلَا يَفُوتُهُ صِيَامٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الشَّهْرِ وَ يَقُولُ ذَلِكَ [صفحه ۷۳] صَوْمُ الدَّهْرِ وَ كَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَثِيرَ الْمُعْرُوفِ وَ الصَّدَقَةِ فِي السَّرِّ وَ أَكْثَرَ ذَلِكَ يَكُونُ مِنْهُ فِي اللَّيْلِ إِلَى الْمُظْلَمَةِ فَمِنْ زَعِيمٍ أَنَّهُ رَأَى مِنْهُ فِي فَضْلِهِ فَلَمَّا تَصَدَّقَ.» [۴۵]. ابراهیم بن عباس گوید: «ندیدم که هرگز ابوالحسن الرضا علیه‌السلام با سخنی به کسی ستمی روا دارد و ندیدم که سخن کسی را قطع کند تا اینکه کلامش را به پایان برد و نه آن که از برآوردن حاجت نیازمندی سرباز زند. او هرگز در برابر همشینی نه پایش را دراز می‌کرد و نه به چیزی تکیه می‌داد. همچنان که ندیدم یکی از زیردستان و زیر خریدانش را هرگز دشنام دهد و ندیدم که آب دهان (بر زمین) اندازد و صدا به خنده بلند سازد، بلکه خنده‌اش به صورت تبسم بود. چون در خلوت خانه سفره‌ی غذا می‌گستراندند، زیردستان و غلامانش [صفحه ۷۴] و حتی مأمور اصطبل را همراه خود بر سر سفره می‌نشاند. آن حضرت کم خواب و بسیار شب زنده‌دار بود، اکثر شبها را از ابتدا تا صبح به عبادت می‌گذراند، بسیار روزه می‌داشت و روزه‌ی سه روزه [۴۶]. را از دست نمی‌داد و می‌فرمود: این (روزه‌ی این سه روز معادل) روزه‌ی یک عمر است؛ کار نیکو بسیار می‌کرد و صدقه‌ی نهانی بسیار می‌داد، که البته اکثر اینها در شبهای تار بود؛ پس اگر کسی پندارد که کسی را در فضیلت همتای او دیده است، تو باور مکن.»

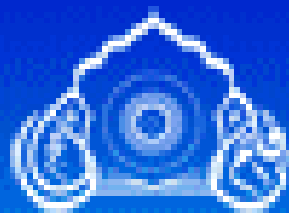
پاورقی

- [۱] بحارالانوار، ۵۳ / ۱۰۳. [۲] بحارالانوار، ۱۲۳ / ۴۹. [۳] وسائل الشیعه، ۴۳۸ / ۱۰. [۴] وسائل الشیعه، ۴۳۷ / ۱۰. [۵] وسائل الشیعه، ۴۳۳ / ۱۰. [۶] بحارالانوار: ۲۸۴ - ۲۸۳ / ۴۹. [۷] وسائل الشیعه، ۴۴۷ / ۱۰. [۸] وسائل الشیعه، ۴۳۹/۲. [۹] بحارالانوار، ۳۶/۱۰۲. [۱۰] بحارالانوار، ۱۰۰/۴۹. [۱۱] الکافی، ۵۸۴/۴. [۱۲] اثبات الهداء، ۲۷۸/۳. [۱۳] اثبات الهداء، ۲۳۲/۳. [۱۴] اثبات الهداء، ۲۳۳/۳. [۱۵] اثبات الهداء، ۲۳۴/۳. [۱۶] بحارالانوار، ۴/۴۹. [۱۷] بحارالانوار، ۱۵-۱۴/۴۹. [۱۸] بحارالانوار، ۱۵/۴۹. [۱۹] بحارالانوار، ۱۷/۴۹. [۲۰] بحارالانوار، ۲۱-۲۰/۴۹. [۲۱] عوالم العلوم، ۵۸/۲۲. [۲۲] عوالم العلوم، ۱۸۰-۱۷۹/۲۲. [۲۳] اثبات الهداء، ۲۲۹/۳. [۲۴] الکافی، ۳۱۱/۱-۳۱۲. [۲۵] جفر کتابی است که اختصاصاً در اختیار ائمه اطهار سلام الله علیها است و در آن تمامی علوم و دانشها اعم از احکام حلال و حرام و نیز تمامی کتب و علوم پیامبران پیشین در آن وجود دارد. [۲۶] بحارالانوار، ۲۸۶/۴۹. [۲۷] اعلام الوری / ۳۱۶. [۲۸] بحارالانوار، ۳۲ / ۱۰۲. [۲۹] وسائل الشیعه / ۴۴۳ / ۱۰. [۳۰] وسائل الشیعه، ۴۴۶ / ۱۰. [۳۱] وسائل الشیعه، ۴۴۲ / ۱۰. [۳۲] درباره‌ی برتر بودن زیارت حضرت رضا علیه‌السلام به زیارت حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام و نیز اندک بودن زائران ثامن‌الائمه علیه‌السلام تعلیل‌هایی شده است که بسا مهمترین آنها این باشد که زائران امام رضا علیه‌السلام شیعه اثنی عشری هستند، در حالی که قبر اباعبدالله الحسین (ع) را همه فرقه‌های شیعه زیارت می‌کنند. ر. ک. بحارالانوار، ۳۹ / ۱۰۲. [۳۳] وسائل الشیعه، ۴۳۹ / ۱۰. [۳۴] عیون اخبار الرضا علیه‌السلام، ۲ / ۲۶۰. [۳۵] آبه از روستاهای ساوه است. [۳۶] بحارالانوار، ۱۰۱ / ۴۹. [۳۷] وسائل الشیعه، ۴۳۷ / ۱۰. [۳۸] الوافی، ۱۵۵۱ / ۱۴. [۳۹] وسائل الشیعه، ۴۳۷ / ۱۰. [۴۰] وسائل الشیعه، ۴۳۴ / ۱۰. [۴۱] بحارالانوار، ۴۴ / ۱۰۲. [۴۲] بحارالانوار، ۱۱ - ۴۹ / ۱۲. [۴۳] بحارالانوار، ۲۹۶ / ۳۶. [۴۴] بحارالانوار، ۱۰۰ / ۴۹. [۴۵] عیون اخبار الرضا، ۱۸۴ / ۲. [۴۶] مقصود پنجشنبه اول و آخر ماه و چهارشنبه‌ی میان ماه می‌باشد. ر. ک. منتهی الآمال، ۴۶۲ / ۲.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت عليهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت

سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیت‌های گسترده مرکز: الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و... ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه و فائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵-۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: ۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۱۹۰ IR به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب الی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجّت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاوندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

